

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 115/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 4. februára 2016 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Rolandom Kovácsom, Mäsiarska 30, Košice, vo veci namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Tpo 35/2015 z 19. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich

základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Tpo 35/2015 z 19. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že uznesením Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 0 Tp 512/2015 z 24. marca 2015 boli sťažovatelia vzatí do väzby z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Väzba sťažovateľom začala plynúť 22. marca 2015. Zároveň okresný súd rozhodol, že väzbu sťažovateľov nenahrádza dohľadom probačného a mediačného úradníka. Základná sedemmesačná lehota väzby mala sťažovateľom uplynúť 22. októbra 2015.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Trebišov (ďalej len „prokurátor“) 11. septembra 2015 podal na okresnom súde návrh na predĺženie lehoty väzby (ďalej len „návrh prokurátora“) s tým, že navrhol predĺžiť lehotu väzby do 31. januára 2016.

Okresný súd uznesením sp. zn. 0 Tp 512/2015 z 1. októbra 2015 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku zamietol návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby u oboch obvinených a zároveň rozhodol o tom, že neprijíma peňažnú záruku [REDAKOVANÉ] ako náhradu za väzbu z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku u sťažovateľa [REDAKOVANÉ].

Proti uvedenému uzneseniu okresného súdu prokurátor ihneď po vyhlásení uznesenia zahlásil sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí uskutočnenom 19. októbra 2015 zrušil uznesenie okresného súdu sp. zn. 0 Tp 512/2015 z 1. októbra 2015 a podľa § 76 ods. 3 Trestného poriadku lehotu trvania väzby sťažovateľom predĺžil do 31. januára 2016, pretože dôvody väzby podľa názoru krajského súdu naďalej trvajú. Krajský súd zároveň rozhodol,

že podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku neprijíma nahradenie dôvodov väzby uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dohľadom probačného a mediačného úradníka.

K porušeniu základných práv sťažovateľov došlo v prvom rade tým, že ani do dnešného dňa im nebolo doručené písomné odôvodnenie ústne zahlásenej sťažnosti prokurátora, na ktoré sa odvoláva krajský súd vo svojom odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Nedoručením písomného odôvodnenia bolo podľa sťažovateľov porušené ich právo na kontradiktórne konanie, pretože im bola odňatá možnosť vyjadriť sa k skutočnostiam uvedeným v tomto odôvodnení prokurátora.

Sťažovatelia ďalej namietajú, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a nie je riadne odôvodnené. Krajský súd podľa nich žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo im predĺžil lehotu trvania väzby, kvôli akým ďalším úkonom bolo potrebné vyhovieť návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby. Orgány činné v trestnom konaní podľa sťažovateľov nekonali v ich trestnej veci prednostne, urýchlene ani s odbornou starostlivosťou, teda tak ako to je potrebné pri konaní vo väzobných veciach. Znalecké dokazovanie na posúdenie zranení poškodeného a vyhodnotenie kamerového záznamu z miesta činu nariadili až po viac ako piatich mesiacoch od spáchania skutku (skutok sa mal stať 22. marca 2015, pozn.). Orgány činné v trestnom konaní tiež podľa sťažovateľov prísnejšie právne kvalifikovali skutok, než ako to vyplýva z popisu skutku, resp. vykonaného dokazovania. Krajský súd sa však podľa sťažovateľov vôbec nevysporiadal s ich námietkami týkajúcimi sa včasnosti nariadenia znaleckých dokazovaní; nezaoberal sa zákonnosťou právnej kvalifikácie skutku, ktorý im je kladený za vinu, ani dôkazmi, ktoré preukazujú ich nevinu. Do úvahy vzal iba dôkazy, ktoré svedčia v ich neprospech.

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd ich sťažnosť prijal na ďalšie konanie a po vykonanom dokazovaní vyniesol tento nález:

„1. Základné práva [redacted] a [redacted] podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c), ods. 3 a 4 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Tpo 35/2015 z 19. októbra 2015 porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4 Tpo 35/2015 z 19. októbra 2015 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sa prepúšťajú z väzby na slobodu.

4. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 EUR, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 5.000 EUR, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

6. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 EUR, ktorú je Krajský súd v Košiciach povinný zaplatiť na účet JUDr. Rolanda Kovácsa..., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Podľa čl. 17 ods. 1 ústavy osobná sloboda sa zaručuje.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné

podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenie sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov je podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy).

Ústavný súd vo svojej judikatúre už viackrát uviedol, že v prípadoch namietaného porušenia základného práva na osobnú slobodu musí uplatniť určitú revíziu právomoc, avšak bez toho, aby sám hodnotil skutočnosti, ktoré viedli všeobecný súd k tomu, že uprednostnil určité rozhodnutie pred iným. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je preskúmať zlučiteľnosť opatrenia, ktorým je jednotlivec pozbavený slobody, s ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách, nie však konať ako všeobecný súd tretej alebo štvrtej inštancie; takéto konanie by bolo porušením obmedzenia, ktoré vyplýva z rozdelenia ústavnej ochrany základných práv alebo slobôd medzi všeobecné súdy a ústavný súd v čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 165/02). Do obsahu právomoci ústavného súdu teda v zásade nepatrí preskúmať postup (hodnotenie) všeobecných súdov, ktorý viedol

k záveru o existencii zákonného dôvodu na vzatie do väzby. Tento postup môže preskúmať len opravný súd v riadnom inštančnom postupe, ktorý je uspôsobený na preskúmanie obsahu trestného spisu, súvisiacich listín, podaní obvineného a prípadne aj ďalších dôkazov (IV. ÚS 83/03, II. ÚS 466/2013).

Vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov vo väzobných veciach je daná právomoc ústavného súdu len na preskúmanie dôvodu a spôsobu obmedzenia osobnej slobody, t. j. či proti osobe, ktorá sa berie do väzby (alebo je vo väzbe), bolo vznesené obvinenie, rozhodnutie o väzbe sa odôvodnilo aj skutkovými okolnosťami, o väzbe rozhodoval súd, obvinený bol do väzby vzatý pre konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu vyjadrenú v § 71 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku alebo okolnosti uvedené v odseku 2 tohto ustanovenia, a osoba bola vzatá a držaná vo väzbe len na čas dovolený zákonom, resp. konkrétnym rozhodnutím väzobného súdu o predĺžení väzby (II. ÚS 76/02).

Základné právo zaručené v čl. 17 ods. 2 ústavy vo svojom znení odkazuje na zákon, a preto pri posudzovaní otázky jeho rešpektovania alebo porušenia musí ústavný súd brať do úvahy zákonnú úpravu a jej aplikáciu príslušným orgánom, pričom v prípade zistenia závažného porušenia zákonnosti ide aj o porušenie ústavnosti (III. ÚS 48/00, II. ÚS 466/2013). Rovnako aj z čl. 17 ods. 5 ústavy vyplýva, že do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom. Príslušná zákonná úprava obsiahnutá predovšetkým v Trestnom poriadku je tak integrálnou súčasťou ústavného rámca zaručenej osobnej slobody (II. ÚS 55/98). Obdobne aj čl. 5 ods. 1 dohovoru vyžaduje, aby k pozbaveniu osobnej slobody došlo „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a každé dohovorom prípustné pozbavenie osobnej slobody [čl. 5 ods. 1 písm. a) až f)] musí byť „zákonné“. Dohovor tu teda priamo odkazuje na vnútroštátne právo, a preto rešpektovanie tohto práva je integrálnou súčasťou záväzkov zmluvných štátov (Lukanov v. Bulharsko z 20. 3. 1997, bod 43). Z už vyslovených právnych názorov ústavného súdu možno vyvodit', že z hľadiska rozsahu práv garantovaných prostredníctvom čl. 17 ústavy a práv vyplývajúcich z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru neexistujú medzi týmito právami zásadné rozdiely, keďže ustanovenia čl. 17 ústavy zahŕňajú aj práva vyplývajúce z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (napr. III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, IV. ÚS 181/07).

Sťažovatelia v sťažnosti namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru napadnutým rozhodnutím, ktorým krajský súd vyhovel návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby sťažovateľom a túto im predĺžil do 31. januára 2016.

1. K porušeniu už uvedených základných práv sťažovateľov malo dôjsť v prvom rade tým, že im vôbec nebolo doručené písomné odôvodnenie ústne zahlásenej sťažnosti prokurátora, na ktoré sa odvoláva krajský súd v odôvodnení svojho napadnutého rozhodnutia, čím bolo podľa sťažovateľov porušené ich právo na kontradiktórne konanie, pretože im bola odňatá možnosť vyjadriť sa k skutočnostiam uvedeným v tomto odôvodnení prokurátora.

Väzba predstavuje najzávažnejší zásah do osobnej slobody obvineného, ktorý je prípustný podľa čl. 17 ústavy. Je procesným opatrením, ktorého účelom je dočasne zaistiť osobu obvinenú z trestného činu pre potreby prebiehajúceho trestného konania obmedzením jej osobnej slobody.

Uznesením sp. zn. 0 Tp 512/2015 z 1. októbra 2015 okresný súd zamietol návrh prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby u oboch sťažovateľov. Z tohto uznesenia vyplýva, že sudca pre prípravné konanie doručil návrh prokurátora na predĺženie lehoty väzby obom sťažovateľom a ich obhajcovi. Sťažovatelia sa s návrhom prokurátora riadne oboznámili a v rámci konania a rozhodovania o návrhu prokurátora na okresnom súde sa k nemu aj vyjadrili prostredníctvom svojho obhajcu.

Krajský súd rozhodoval proti uzneseniu okresného súdu o zamietnutí návrhu prokurátora na predĺženie lehoty trvania väzby u sťažovateľov na podklade sťažnosti prokurátora. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že v písomnom odôvodnení podanej sťažnosti prokurátor *„zotrval v plnej miere na obsahu písomného návrhu na predĺženie lehoty trvania väzby u oboch obvinených. Zároveň uviedol, že sa nemožno stotožniť s názorom súdu o prieťahoch, resp. pasivite vyšetrovateľa pri vykonávaní procesných úkonov trestného konania v uvedenej veci...“*. Krajský súd pred

rozhodnutím o sťažnosti prokurátora preskúmal aj predložený spisový materiál, obsahom ktorého bola zápisnica o výsluchu sťažovateľov pred rozhodovaním okresného súdu o návrhu prokurátora, ako aj vyjadrenie ich obhajcu. Krajský súd sa teda oboznámil aj s názorom sťažovateľov k prokurátorom predloženému návrhu na predĺženie lehoty väzby.

Trestný poriadok v § 72 ods. 2 v záujme rešpektovania princípu rovnosti zbrání zakotvuje povinnosť v rámci konania, ktoré predchádza rozhodnutiu o väzbe doručiť návrhy prokurátora obvinenému a naopak. Trestný poriadok však neobsahuje výslovnú povinnosť konajúceho súdu doručovať každé doplnenie dôvodov už skôr zahlásenej sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe druhej procesnej strane na vyjadrenie. V prípade, ak by zákonodarca trval na takto striktnom výklade procesných predpisov, mohlo by to spôsobovať ústavne neprimerané predlžovanie doby rozhodovania nadriadeného súdu o väzbe, čím by sa poprela jedna zo zásad trestného konania vyjadrená v § 2 ods. 6 Trestného poriadku týkajúca sa urýchleného a prednostného vybavovania väzobných vecí.

2. Sťažovatelia v sťažnosti ďalej namietajú, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je arbitrárne a nie je riadne odôvodnené. Podľa sťažovateľov krajský súd žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo im predĺžil lehotu trvania väzby, kvôli akým ďalším úkonom bolo potrebné vyhovieť návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby. Orgány činné v trestnom konaní podľa sťažovateľov nekonali v ich trestnej veci prednostne, urýchlene ani s odbornou starostlivosťou, teda tak, ako to je potrebné pri konaní vo väzobných veciach. Znalecké dokazovanie na posúdenie zranení poškodeného a na vyhodnotenie kamerového záznamu z miesta činu nariadili až po viac ako 5 mesiacoch od spáchania skutku (skutok sa mal stať 22. marca 2015, pozn.). Orgány činné v trestnom konaní tiež podľa sťažovateľov prísnejšie právne kvalifikovali skutok než ako to vyplýva z popisu skutku, resp. vykonaného dokazovania. Krajský súd sa však podľa sťažovateľov vôbec nevysporiadal s ich námietkami týkajúcimi sa včasnosti nariadenia znaleckých dokazovaní; nezaoberal sa zákonnosťou právnej kvalifikácie skutku, ktorý im je kladený za vinu, ani dôkazmi, ktoré preukazujú ich nevinu. Do úvahy vzal krajský súd iba dôkazy, ktoré svedčia v ich neprospech.

Krajský súd v odôvodnení svojho uznesenia uviedol: «... krajský súd ako nadriadený orgán podľa § 192 ods. 1 písm. a), b) Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora je dôvodná.

Uznesením vyšetrovateľa... zo dňa 22. 3. 2015 bolo vznesené obvinenie [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] pre zločin ublíženia na zdraví spáchaný v štádiu pokusu a v spolupáchateľstve podľa § 14 ods. 1, § 20 k § 155 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák., v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., na skutkovom základe uvedenom v citovanom uznesení...

Krajský súd... po preskúmaní predloženého spisového materiálu sa stotožnil s názorom okresného prokurátora, že u oboch obvinených sú aj v danom štádiu trestného konania dané dôvody väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. Ustálený dôvod väzby tak okresný súd, ako aj krajský súd podrobne konštatoval a odôvodnil v doposiaľ vydaných rozhodnutiach.

V tejto súvislosti krajský súd opätovne skúmal aj materiálne podmienky väzby u oboch obvinených v podobe hmotnoprávných predpokladov a po preskúmaní na vec sa vzťahujúceho spisového materiálu, vychádzajúc z doposiaľ vykonaného dokazovania aj v tomto štádiu trestného konania konštatuje, že dôvodnosť trestného stíhania obvinených je nepochybne daná aj naďalej, nakoľko na podklade doposiaľ vykonaného dokazovania existuje dôvodné podozrenie, že skutok vzťahujúci sa na obvinených, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestných činov a existuje dôvodné podozrenie, že skutok spáchali obvinení, čo je objektivizované výpoveďou poškodeného [REDAKOVANÉ]. Okrem výpovede poškodeného Váradyho vyplýva dôvodnosť podozrenia zo spáchania trestnej činnosti nepriamo aj z výsluchov ďalších osôb, konkrétne svedka [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

Vykonané dokazovanie na jeho základe v rámci základnej lehoty trvania väzby počas prípravného konania a jeho prechod do fázy ďalšieho trvania väzby neznamena uznanie viny, ale umožňuje orgánom činným v trestnom konaní rozhodnúť o nej, ak podozrenie vedúce ku vzneseniu obvinenia nebolo rozptýlené.

Pokiaľ ide o väzobné dôvody u obvinených, bola konštatovaná obava z pokračovania v trestnej činnosti v zmysle § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. právoplatným uznesením o ich vzatí do väzby. Keďže vykonaným dokazovaním orgánmi činnými v trestnom konaní nedošlo k rozptýleniu týchto dôvodov s právnou kvalifikáciou aká je v nej obsiahnutá (vrátane zločinu ublíženia na zdraví spáchaný v štádiu pokusu a v spolupáchateľstve podľa § 14 ods. 1, k § 20 k § 155 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák.) vo vyšetrovacom spise obava z pokračovania v trestnej činnosti nemá ako pominúť, naopak v súvislosti s priblížením sa náležitému objasneniu skutkového stavu sa stáva reálnejšia.

Tento záver o existencii dôvodov väzby uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por. umocňuje aj skutočnosť, že obvinený [REDAKOVANÉ] sa predmetného konania dopustil v rámci podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, pre skutok právne kvalifikovaný ako pokus zločinu vraždy podľa § 8 ods. 1, § 219 ods.1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb., za ktorý mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov, z výkonu ktorého bol podmiennečne prepustený na slobodu a bola mu uložená skúšobná doba v trvaní 7 rokov.

U obvineného [REDAKOVANÉ] sa proti jeho osobe vedie na Okresnom súde v Trebišove trestné konanie pod sp. zn. 4 T/188/2011 pre trestné činy vydierania podľa § 189 ods. 1 Tr. zák., ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Tr. zák., výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. a zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., pričom trestné konanie doposiaľ nebolo právoplatne skončené.

Rovnako nemal krajský súd pochybnosti ani o danosti dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por., tj. o dôvodnej obave, že obvinení by v prípade prepustenia na slobodu mohli pokračovať v trestnej činnosti. V tejto súvislosti opätovne poukazuje krajský súd na charakter predmetnej trestnej činnosti, rozsah a spôsob jej spáchania.

Zhodnotiac charakter predmetnej trestnej činnosti, dôvodnosť podozrenia vzťahujúcu sa na rozsah a spôsob jej páchania s poukazom na závažnosť dôvodov väzby, na ktoré krajský súd už vyššie poukázal a dané štádium trestného konania, krajský súd akceptoval dôvody sťažnosti podanej zo strany prokurátora.

Krajský súd dospel k opačnému právnemu názoru ako súd prvého stupňa, ktorý v zmysle § 76 ods. 3 Tr. por. zamietol návrh okresného prokurátora na predĺženie lehoty

trvania väzby..., navyše neprijal peňažnú záruku... ako náhradu za väzbu z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. c) Tr. por.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu nepochybne vyplýva, že vo veci bolo vypočutých 10 svedkov ([REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]) a rovnako tak boli do konania pribratí znalci z príslušných odvetví za účelom znaleckého skúmania.

Sťažnostné námietky uvádzané obvinenými prostredníctvom obhajcu týkajúce sa postupu orgánov činných v trestnom konaní, že tieto odignorovali návrhy na vykonanie výsluchov svedkov slúžiace pre náležité objasnenie skutkového stavu veci ešte neznamenajú, že ide o neopodstatnený postup. Rovnako tak skutočnosť, že orgán činný v trestnom konaní priberie do konania znalca, resp. znalcov za účelom znaleckého skúmania, pričom sa tak stalo deň po podaní žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu neznamená, že ide o „divné“, resp. účelové konanie, ako uvádzajú obvinení.»

Vo vzťahu k postupu orgánov činných v trestnom konaní krajský súd uviedol:

„Hodnotenie, že orgány činné v trestnom konaní v konkrétnej väzobnej veci nekonajú prednostne a urýchlene v zmysle ust. § 2 ods. 6 Tr. por., súd považuje za účelové a tendenčné. To, že orgány činné v trestnom konaní konajú prednostne a urýchlene vyplýva z obsahu vyšetrovacieho spisu, pričom od doby, kedy rozhodoval sťažnostný súd o sťažnosti obvinených proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti obvinených o prepustenie z väzby na slobodu (dňa 21. júla 2015) vykonal celý rad procesných úkonov. Spochybňovanie možného záveru o vine, ako aj namietanie postupu orgánov činných v trestnom konaní je legitímnou súčasťou obhajoby, pre ktorú je v tomto smere vytvorený zákonný procesný priestor už v prebiehajúcom prípravnom konaní, ktorého prvotným účelom je rozhodnúť práve o tejto otázke...“

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že tento konal v medziach svojej právomoci v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Po posúdení napadnutého rozhodnutia krajského súdu ústavný súd

preto konštatuje, že krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil ústavne akceptovateľným spôsobom a toto nevykazuje znaky arbitrárnosti, preto nevidí ani dôvod, aby zasahoval do skutkových a právnych záverov krajského súdu.

Ústavný súd zároveň poznamenáva, že rozhodnutie o väzbe nie je rozhodnutím o vine či nevine obvineného. Súd sa pri rozhodovaní o väzbe nezameriava na hodnotenie viny obvineného, obhajoby obvineného alebo dôkazov spôsobom upraveným v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Súd pri rozhodovaní o väzbe skúma predovšetkým to, či sú splnené materiálne a formálne podmienky rozhodnutia o väzbe.

Po zhrnutí už uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľmi označených základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3 a 4 dohovoru uznesením krajského sp. zn. 4 Tpo 35/2015 z 19. októbra 2015, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2016